

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
T.a.v. de heer drs. M.J. van den Berg, voorzitter
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Energie en
Duurzaamheid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 8D Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000
T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 22 AUG 2011

Betreft Offshore Wind in Noord-Nederland

Geachte heer Van den Berg,

Ons kenmerk
ETM/ED / 11067219

In uw brief 2011-02708/4/A.17, RP van 25 januari 2011 heeft u mij gewezen op het perspectief van wind op zee voor Noord-Nederland. Met name heeft u mij gewezen op het rapport van Energy Valley over de economische potentie van offshore windenergie. Mede onder verwijzing naar de aanbevelingen van de Taskforce Wind op Zee heeft u de noodzaak bepleit dat het Rijk een aantal voorbereidende maatregelen treft om in de toekomst optimaal van deze potentie te kunnen profiteren. Met name wijst u daarbij op het belang van de uitgifte van nieuwe concessies voor de komende jaren en de ontwikkeling van het elektriciteitsnet op zee. Tenslotte heeft u aangegeven dat er in mijn brief van 30 november 2010 aan de Tweede Kamer over de SDE+ géén aparte aandacht is geschonken aan wind op zee.

Met u ben ik van mening dat de ontwikkelingen van wind op zee in de komende jaren belangrijke gevolgen kunnen hebben voor bedrijvigheid en werkgelegenheid in de landen rond de Noordzee. Inderdaad kan Noord-Nederland, en met name de Eemshaven, hiervan profiteren. Niet alleen – zoals u terecht opmerkt – door de bouw van de windparken van BARD, maar ook door andere ontwikkelingen op de elektriciteitsmarkt, zoals de aanleg van Duitse windparken, de bouw van elektriciteitscentrales en de ontwikkeling van nieuwe interconnectiecapaciteit.

In reactie op uw brief wil ik u er op wijzen dat dit kabinet het bereiken van de Europese doelstelling van 14% hernieuwbare energie in 2020 zo kosteneffectief mogelijk wil realiseren. Hiervoor zet het kabinet de SDE+ in, waarbinnen alle technologieën concurreren onder één budgetplafond. Wind op zee is op dit moment nog niet in staat om voor minder dan de maximale bijdrage van 15 ct/kWh in de SDE+ gerealiseerd te worden. In 2020 zal er naar verwachting minder wind op zee nodig zijn dan de 6000 MW waarvan het vorige kabinet uitging.

Tegen deze achtergrond richt het kabinet zich op verdere ontwikkeling van de technologie en het verder uitwerken van randvoorwaarden, die een grootschalige uitrol van wind op zee mogelijk maken zodra dat kosteneffectief is.

Zoals in het Energierapport is aangegeven, is het beleid voor wind op zee langs drie lijnen uitgewerkt:

1. Stimuleren van de ontwikkeling van de technologie via innovatie- en demonstratieprogramma's met kostenreductie als doel. Het kabinet heeft in 2010 de uitvoering van het meerjarige innovatieprogramma FLOW met een bedrag van € 23,5 mln ondersteund. In dit programma zullen onderzoeksprojecten in de gehele waardeketen van offshore windenergie worden uitgevoerd, waarbij het doel is om een kostenreductie van 20% te realiseren. Verder heeft het kabinet onlangs in het kader van het programma NER300 bij de Europese Commissie een subsidieaanvraag ingediend voor een innovatief windpark op zee, dat moet gaan dienen als testlocatie. Verdere innovatietrajecten zijn voorzien in het kader van de topsector energie.
2. Voorbereiden van de ruimtelijke inpassing van wind op zee. Het kabinet komt deze kabinetsperiode met een toekomstgericht uitgiftebeleid, onder andere op basis van de adviezen van de Taskforce windenergie op zee. Met het Nationaal Waterplan zal voldoende ruimte gereserveerd worden om een capaciteit van 6000 MW windenergie op zee mogelijk te maken. Bij de herziening van dat Nationaal Waterplan in 2015 wordt verkend of aanvullend ruimtelijk beleid nodig is voor wind op zee.
3. Scheppen van duidelijkheid over de rol van landelijk netbeheerder TenneT bij de aanleg van elektriciteitsinfrastructuur op zee. Daarnaast zal in 2012 het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening geëvalueerd worden.

Kortom, met de verdere uitrol van windenergie op zee maakt het kabinet voorlopig pas op de plaats totdat de kosten naar een aanvaardbaar niveau zijn gedaald. Door daarnaast innovatie te stimuleren worden de randvoorwaarden voor grootschalige uitrol in de toekomst aangebracht. In 2014 zal het kabinet het hernieuwbare energiebeleid evalueren.

drs. M.J.M. Verhagen
Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie